

ประเด็นเปลี่ยนแปลงสำคัญของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานฉบับปรับปรุง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง) ยังคงยึดมาตรฐานการเรียนรู้ และหลักการเดิม แต่มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการนำไปสู่การปฏิบัติในประเด็นสำคัญ ได้แก่

๑. **กำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตร :** หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ใช้อยู่ในปัจจุบันกำหนดให้สถานศึกษาจัดทำวิสัยทัศน์ของหลักสูตรในระดับสถานศึกษา แต่ขาดการกำหนดวิสัยทัศน์ในระดับชาติ ทำให้เป้าหมายทิศทางของการจัดการศึกษาขาดความเป็นเอกภาพ ในการปรับปรุงหลักสูตรในครั้งนี้จึงมีการกำหนดวิสัยทัศน์หลักสูตรในระดับชาติขึ้น เพื่อให้เป็นเป้าหมายที่ชัดเจนตรงกันในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเยาวชนของชาติ
๒. **สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน:** มีการกำหนดสมรรถนะสำคัญ ๕ ด้าน เพื่อเป็นจุดเน้นในการพัฒนาผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ๑) ความสามารถในการสื่อสาร ๒) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ ๓) ทักษะการแก้ปัญหา ๔) ทักษะชีวิต ๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องปลูกฝังและพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะเหล่านี้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
๓. **จัดทำตัวชี้วัดชั้นปี :** ได้มีการกำหนดตัวชี้วัดชั้นปีสำหรับการศึกษาระดับมัธยมศึกษา จากเดิมที่มีการกำหนดมาตรฐานช่วงชั้นกว้างๆ แล้วให้โรงเรียนกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังแต่ละปีเอง ทำให้เกิดความซ้ำซ้อนและมีความแตกต่างระหว่างหลักสูตรของสถานศึกษาแต่ละแห่งมาก การกำหนดตัวชี้วัดชั้นปี จะช่วยให้เกิดความเป็นเอกภาพ และมีความชัดเจนในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลในแต่ละระดับชั้น รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาคอขวดหรือโหนดโหวงระหว่างสถานศึกษา อย่างไรก็ตาม ตัวชี้วัดที่กำหนดนี้เป็นเพียง minimum requirement ที่ผู้เรียนแต่ละระดับชั้นควรพัฒนาให้ถึงคุณภาพดังกล่าว โรงเรียนสามารถเพิ่มเติมได้ตามศักยภาพความพร้อม
๔. **กำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลาง :** แต่เดิมส่วนกลางกำหนดสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระไว้ในลักษณะของผังมโนทัศน์ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับสถานศึกษานำไปพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หลายกลุ่มสาระให้ตัวอย่างเนื้อหาแน่นมาก และมีความซ้ำซ้อนกันในระหว่างชั้น ก่อให้เกิดปัญหาเมื่อสถานศึกษานำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน การปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ได้กำหนดสาระการเรียนรู้แกนกลางซึ่งเป็นจุดร่วมที่ผู้เรียนในทุกคนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องเรียนรู้ ช่วยให้เกิดความเป็นเอกภาพในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเยาวชนในชาติมากขึ้น
๕. **ปรับโครงสร้างเวลาเรียน :** ในการปรับปรุงหลักสูตรครั้งนี้ ส่วนกลางกำหนดเวลาเรียนขั้นต่ำในแต่ละปีไว้ โดยเปิดช่องให้สถานศึกษาสามารถกำหนดเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้การจัดหลักสูตรสถานศึกษาสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นต่างๆ และในกลุ่มสาระต่างๆ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในการพัฒนาผู้เรียนมากขึ้น

๖. *ปรับเกณฑ์การวัดประเมินผล* : มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการวัดประเมินผลในประเด็นสำคัญคือ

- จากเดิมนั้นกำหนดให้ ระดับชั้น ป.๑ – ม. ๓ ตัดสินผลการเรียนเป็นรายปี และมีมัธยมศึกษาตอนปลายตัดสินผลเป็นรายภาค ในการปรับปรุงครั้งนี้ระดับประถมศึกษา (ป.๑ – ป.๖) ยังคงตัดสินผลการเรียนเป็นรายปีเช่นเดิม แต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นได้เปลี่ยนเป็นการตัดสินผลการเรียนเป็นรายภาคให้สอดคล้องกับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อรองรับระบบหน่วยกิต
- กำหนดให้การบริการสังคม (Community service) เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและต้องได้รับการประเมินผลอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม